

Divulga UAB

Revista de difusió de la recerca de la
Universitat Autònoma de Barcelona

09/12/2024

El coneixement com a mitjà i la sostenibilitat com a fi

Avui en dia existeixen indicadors ben definits per mesurar l'impacte acadèmic de la recerca, mentre que el seu rol amb relació a la sostenibilitat resulta poc clar. Un estudi on participa una investigadora de la UAB mostra com els mecanismes de coneixement són una eina complementària per mesurar les contribucions socials en el desenvolupament sostenible, que es pot reforçar a través de la diversificació de la transferència de coneixement.

iStock/juststock

Durant les últimes dècades, la comunitat científica i els responsables de la formulació de polítiques han mostrat interès a valorar l'impacte científic i sostenible de la recerca i la innovació. Encara que els indicadors per mesurar l'impacte acadèmic estan ben definits, els paràmetres per avaluar el rol de la recerca i la innovació en relació amb els objectius de desenvolupament sostenible i els grans reptes socials continuen essent insuficients. L'impacte de la recerca no té lloc així com així, és una "fi" que s'aconsegueix a través de diversos "mitjans", englobats en el que es coneix com a mecanisme de coneixement. El coneixement es percep com un eix d'innovació i creació valuosa, que s'han accelerat àmpliament a través de la seva difusió en mitjans de comunicació i en les noves tecnologies.

L'avaluació que proposem identifica els indicadors de la recerca com un "mitjà" i la seva associació amb la sostenibilitat com un "fi". Podem distingir els mecanismes de coneixement segons, en primer lloc, el tipus d'interacció, la transferència o la coproducció de coneixement i innovació, i en segon lloc, la natura del coneixement, explícit o tàcit. La qüestió principal que abordem en l'estudi és *com els arquetips de coneixement explícit i tàcit s'associen al desenvolupament sostenible*. L'anàlisi es basa a examinar les activitats de transferència i coproducció segons tres paràmetres—diversitat, compromís i impacte, en dos estudis d'una institució espanyola. Hem recollit dades a través d'entrevistes, dades arxivades i altres 36 parts interessades.

Les principals conclusions d'aquest estudi es desglossen en tres nivells: institucional, estudi de cas i desenvolupament sostenible.

En l'àmbit *institucional*, el coneixement explícit i el tàcit s'han d'utilitzar conjuntament per optimitzar el rendiment durant el període de realització i difusió d'un projecte: el coneixement explícit impulsa la diversitat en la transferència de coneixement i innovació, mentre que el coneixement tàcit influeix predominantment en la participació.

En l'àmbit *d'estudi de cas*, la transferència de coneixement es percep com un estímul per a la comprensió, la innovació i la col·laboració. El primer estudi prioritza la participació, és a dir, transferir i transmetre coneixement a un nombre més gran de participants mitjançant la transferència de coneixement tàcit (consultoria). El segon estudi prioritza la diversitat, transferint i transmetent coneixement a través de diversos canals, mitjançant la transferència de coneixement explícit (formació tècnica).

En l'àmbit *de sostenibilitat*, els resultats del primer estudi demostren que el coneixement explícit i tàcit estan relacionats amb els pilars de la salut i el desenvolupament de competències en el mecanisme de transferència (formació sectorial i consultoria). En canvi, el segon estudi posa de manifest que el coneixement tàcit està associat principalment amb els pilars econòmic i socioterritorial en els mecanismes de transferència (visites externes al camp i consultoria) i de coproducció.

En resum, els mecanismes de coneixement es consideren una eina complementària a l'hora de traduir els resultats científics en contribucions socials. En general, l'estratègia de diversificació, és a dir, transmetre el coneixement a través de diversos canals, és més recomanable que l'estratègia de concentració, és a dir, transmetre el coneixement a través d'un sol canal.

Nour Chams

Departament d'Empresa
Universitat Autònoma de Barcelona
Nour.Chams@uab.cat

Referències

Chams, N., Guesmi, B., Molins i Folch, M., Cubel, R., & Gil Roig, J. M. (2024). **Transfer versus co-production: Knowledge as 'MEANS' to sustainability as an 'END'**. *Research Evaluation*, 33(1), rvae032. <https://doi.org/10.1093/reseval/rvae032>

[View low-bandwidth version](#)